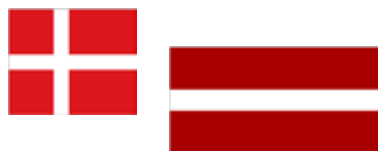

pris: 25 kr.

Foreningen Danmark-Letland

nr. 2 juni 2013 21. årgang ISSN 1901-5720

Sol, storke og sommer i Letland

Indhold

Ekskursion langs Daugava	3
Foreningens generalforsamling 2013	15
Årsberetning 2012-2013	18
Nyvalgte Gita Gavara	26
Østersø-NGO-Forum St. Petersborg	27
Rite Nyt	31
Kursus på Rite Højskole i maj	33
Smånyt	35
Internat skole i Tukums	36
Sofi Oksanen	38
Nyheder fra Latvian Institut	39
Foreningen....	48
Bestyrelsen	49
Nyttige adresser	50
KALENDER	51

Husk at bruge foreningens hjemmeside hvis du vil se de angivne links, da du så ikke behøver taste dem ind selv.

Bemærk at hvis du ønsker tilsendt mails om uforudsete aktiviteter skal du sende din email adresse til Jytte Helio på jytte@helio.dk

Husk at få betalt kontingent

Der er stadig medlemmer der ikke har fået betalt kontingent for i år, så vi minder om:

kontingent for enkeltpersoner er 250 kr.

husstande 350 kr.

unge under 26 og pensionister 175 kr.

organisationer m. m. 550 kr

forsidefoto Lis Nielsen

Deadline for næste nummer er 1. september 2013

Ekskursion langs Daugava

Krustpils borg

Som en glitrende hovedpulsåre flyder Daugava tværs gennem Letland. Det er derfor oplagt, at Rite Højskoles ekskursion i år går til steder langs floden, der på denne dag i begyndelsen af maj spejler den skyfri himmel og træernes sprøde, nyudsprungne pragt.

Ekskursionen er første del af et fire dages kursus, der er kommet i stand takket være en donation fra en af højskolens støttemedlemmer, Henrik Ahnfeldt-Møllerup. Pengene er øremærket til historiske og kulturelle aktiviteter for den lettiske befolkning, der bor på landet. Man kan næppe forestille sig en mere interessant udflugt end denne tur, som blandt andet omfatter et besøg i "Letlands hjerte". Sådan beskriver Koknese kommune sig selv, og det kan den med god ret gøre, for ikke alene ligger kommunen midt i landet, det er også på disse kanter, en stor del af det lettiske folks store heltepos "Bjørnedræberen" foregår.

Lokalkendt arrangør

Ekskursionen er planlagt af en tidligere lærer, Lidija Ozolina, der med sit lokalkendskab gør dagen mindeværdig for de 22 deltagere, sytten letter og fem danskere. En strålende majmorgen kører vi i et par minibusser og en privatbil gennem landskabet, der changerer i alle nuancer af grønt. Første stop er Krustpils borg.

Krustpils er en selvstændig by nord for Jekabpils. Floden skiller de to byer. "Krust" betyder kors, et selvfølgelig navn for korsridderne der anlagde borgen i 1200 tallet. Gennem flere århundreder var borgen sæde for biskopper, indtil den i 1600 tallet blev overtaget af en tysk baron von Korff. Familien ejede slottet i 300 år og forlod først Letland i 1918, da landet erklærede sig selvstændigt. I Sovjettiden blev borgen brugt som militært hovedkvarter. I dag er det museum under restaurering for blandt andet EU-midler. Det er absolut seværdigt.

Et slot fuld af fortidens spøgelser

Med engelsk tale i hovedtelefonerne bliver vi på bedste pædagogiske vis ført fra rum til rum. Op ad trapper, gennem sale og mindre værelser, ud på balkonen, hvor medlemmerne af familien Korff yndede at indtage deres morgenmad, og til sidst ned i den iskolde, uhyggelige kælder. Rummene er tomme, kun meget få møbler er bevaret. Men det som ikke har kunnet fjernes, viser stadig noget om fortidens pragt: En overdådigt udsmykket, kæmpestor kakkellovn (se bagsidebillede), et håndværksmæssigt solidt og smukt loft af træ i den store sal. Loftet har stået uændret i 150 år. Som erstatning for møbler har nulevende medlemmer af Korff familien i Tyskland sendt gamle fotografier af interiøret fra slottets storhedstid. Her ses familien placeret i sofaer og bløde stole mellem plys og palmer. Krystallysekloner stråler om kap med et tændt juletræ, der når til loftet.

Stemmen i hovedtelefonerne gelejder os også ud på balkonen, og med lidt god fantasi kan man for sit indre øre høre springvandet, der i sin tid har plasket lifligt i haven. Des-

uden er her en enestående udsigt over Daugava.

Mens det ikke har været muligt for museumsfolkene at skaffe autentiske møbler til borgens mange værelser, er ét lokale dog restaureret så præcist, at det giver et gib i den besøgende. Et af de største rum er indrettet, som det har set ud i de næsten halvtreds år, Letland var en del af Sovjetunionen. Marx og Lenin kigger ned fra væggen, hammer og segl pryder det røde flag, en rød dug dækker det lange bord, hvor de militære overhoveder har planlagt strategi - og hvem ved? måske den næste deportation af letter til Sibirien. Stemningen i rummet er helt anderledes end i resten af bygningen. Skræmmende realistisk.

Vi ender i kælderen, hvor der efter sigende skulle være et spøgelse. Historien går på, at en tjenestepige forelskede sig i en af Korff familiens sønner. Alliancen var naturligvis umulig, så pigen begik selvmord af kærestesorg og vandrer stadig sukkende rundt som ”den brune dame”.

Aflyst sejlads i et vikingskib

Et mere kuriøst indslag i ekskursionen skulle have været en sejltur på floden i et nybygget vikingeskib, men båden tager vand ind, så den fornøjelse må deltagerne være foruden. Vi bider skuffelsen i os, mens vi beser endnu et stort gods, der ligger i Stukmani. Her er der ikke givet EU-midler til restaurering, så bygningerne forfalder støt og roligt. I Sovjet-tiden blev hovedbygning brugt som kulturhus. Indgangen er lukket af et smukt smedejernsgitter, så vi kan ikke komme ind, men selv udefra er stedet seværdigt og minder om en feudal tid præget af mægtige godsejere. Guiden fortæller, at en lokal ildsjæl længe havde forsøgt at stampe midler op til restaurering af stedet, men så døde han, og ingen har åbenbart arbejdet videre på sagen. Godset er til salg for et formidabelt millionbeløb.

Som erstatning for den aflyste sejltur, får vi forevist en grusgrav, der er landets næststørste og privatejet. Gruset bruges blandt andet i sten til husbyggeri. Men synet af kæmpebjergene af grus kan ikke fastholde interessen ret længe, så vi haster videre til det sted, hvor vi skal spise.

Godset i Stukmani

Restaurant og bageri

Ved "Lindehøj" (lettisk: Liepkalni) har nogen fået den gode ide at lægge et stort bageri ved siden af en restaurant. Gennem vinduerne kan man se bagersvendene håndælte dejen, og i en stor, moderne indrettet butik sælges det lækreste, nybagte brød og de flotteste kager. Alene duften fra bageriet lokker folk til, og der er kø ved

kassen. Som en del af bageriet er anlagt en restaurant, som har udendørs servering både i solen og under en skyggefuld pergola. Floden flyder glitrende tæt ved. For anker ved en bådebro ligger vikingskibet, vi skulle have sejlet med. Den tur må vi have til gode. Der er mange gæster i restauranten. Maden er god. Alt tyder på at stedet er en succes, alene antallet af ansatte er usædvanligt. Ikke færre end 70 personer sørger dagligt for gæster og brød.

Her er også en souvenirbutik, og selv om jeg sjældent køber souvenir med hjem, kan jeg ikke stå for et typisk, lettisk træskærerarbejde. Nu står en lille bakke med rum til kuglepenne, blyanter og clips på mit arbejdsbord og minder om en solbeskinnet dag langs Daugava.

Folkehaven på øen Likteņdarzs

Ekskursionens højdepunkt bliver besøget på øen Likteņdarzs, der ligger i floden syd for Koknese. Der er bygget en dæmning over til øen, så man kan komme dertil i bil. Her er et gigantisk projekt ved at tage form.

I 2005 fik Koknese amt og 14 privatpersoner - her iblandt flere historikere og museumsfolk - den ide at skænke en usædvanlig gave til det lettiske folk: En folkehave, en min-

depark, en *Garden of Destiny* som stedet hedder i den engelske brochure. Hele øen er inddraget til projektet, der ventes færdigt og officielt åbner i 2018, når Letland fejrer 100 året for sin fødsel. Det demokratiske Letland erklærede sig officielt selvstændigt den 18. november 1918.

Der blev udkrevet en konkurrence om udformningen af haven, og af 207 indkomne forslag valgte komiteen den japanske landskabskunstner, Shunmyo Masunos visualisering. Han har blandt andet udtalt, at han efter bombningerne af Hiroshima og Nagasaki kan sætte sig ind i det lettiske folks lidelser. Omkring 600.000 letter er omkommet under den anden verdenskrig og i årene efter blandt andet ved de enorme deportationer af mennesker til Sibirien. Ud af en befolkning der næppe har talt flere end 2.5 millioner, har det været en knusende åreladning.

Haven på øen Liktendarzs skal være et sted, ”... som giver lindring for fortiden, styrke i nutiden og inspiration til at følge drømmene for fremtiden. Som generationer har efterladt Fri-

hedsstatuen til os, vil vi efterlade Skæbnehaven som vores arv”, står der i brochuren.

Æblesti, japansk pavillon og amfiteater

Her i maj 2013 er arbejdet med mindeparken godt halvvejs. Det er søndag, så der hersker fred uden larmende køretøjer. På hverdage må lastbiler og andre maskiner drøne omkring for at flytte de bjerge af jord, der er med til at forme landskabet: Stier, terrasser, vandløb, stenbelægning og længst ude på øen - et amfiteater. På den alleryderste spids, hvorfra der er den skønneste udsigt over floden, er bygget en pavillon af letternes eget materiale - lyst træ - mens stilen umiskendeligt er japansk. Her er ingen rette linjer, alle niveauer er forskubbet, hvad der giver indtryk af østerlandsk lethed og elegance.

En af de mange måder dette imponerende anlægsprojekt bliver finansieret på, er ved et utal af større og mindre donationer. For fem lat (50 kr.) kan man få sit navn indgraveret på en af de tusindvis af sten, der former den brede sti på øens midterakse. Stien er flankeret af æbletræer - *the apple tree lane* - som var det første af de mange enkeltprojekter, der stod færdigt i 2008, året da arbejdet endelig kunne gå i gang.

Træ nr. 1554

En anden måde at støtte projektet på er ved at købe og plante et træ. Ved at donere 50 lat (500 kr.) kan man få lov til at plante et træ og se det vokse. Rite Folkehøjskole støtter som institution, og træ nr. 1554 bliver købt. Stram planlægning styrer beplantningen, så denne dag er der valg mellem et stort eller et lille fyrretræ, og stedet, hvor det skal stå, er nøje udvalgt. Med trillebør, skovl og vandkande begiver hele skaren sig til en terrasse, hvorfra man kan se ned til amfiteateret. Mens træet bliver plantet, kan vi beundre det ambitiøse teaterprojekt. Endnu består det kun af lutter høje volde af grus. Man kan dog allerede skimte konturen af

en vandgrav, og i centrum af teatret lyser det nyligt såede græs irgrønt mod de endnu nøgne jordvolde.

Samtlige donerede træer bliver jævnlgt fotograferet, så man til enhver tid kan logge sig på nettet og se, hvordan ens træ vokser.

El-biler

Da området er stort, er der sørget for el-biler til at transportere dårligt gående rundt i terrænet. Den mulighed benytter flere af deltagerne sig af, og vi får overblik over det endnu kun halvfærdige projekt. De nyplantede træer er stadig små og spinkle, på den lange æblesti er kun den øverste del belagt med "navngivne" sten. Men vi fornemmer tydeligt det imponerende arbejde, der bliver lagt i denne enestående park. Vigtigst er imidlertid den helt særlige stemning, som hersker her. En følelse af højtidelighed griber én, det er som at være i en udendørs kirke.

Jeg ville give meget for at overvære den officielle åbning af

haven på Letlands 100 års fødselsdag i 2018, også selv om dagen den 18. november kan byde på frost, kulde og sne. I det mindste vil jeg komme sommeren forinden for at lede efter mit navn blandt de tusindvis af navne på æblestiens sten, og jeg vil vandre hen til terrassen med træ nr. 1554 og skue ned over amfiteateret, som vil stå færdigbygget på det tidspunkt.

Ekskursionen langs Daugava slutter ved syvtiden om aftenen med en is ved en benzintank. Ikke videre kulturelt eller romantisk, men lækende efter den varme dag. Det har været en spændende udflugt med oplevelser og indsigter i både det gamle og nye Letland.

*Winni Østergaard Nielsen,
medlem af støttekredsen for Rite Folkehøjskole*

Foreningen siger farvel til Anne

Vores kasserer Anne Fraxinus stopper efter 22 år.

Som de fleste nok har opdaget, da de kiggede på dagsordenen og punktet: Valg til bestyrelsen, har Anne Fraxinus besluttet, at nu trænger andre gøremål sig så meget på, at det kniber med tid til dette bestyrelsesarbejde. Anne var med til at stifte foreningen i august 1992 og har siddet i bestyrelsen lige siden. Med forskellige funktioner: sekretær, kasserer og koordinator for nødhjælpstransporterne, for blot at nævne nogle få. Der skal stort engagement og mange kræfter til at få iværksat og gennemført så mange projekter, som Anne har været involveret i! Samle effekter, opbevare og sortere, derefter pakke i lastbiler, skibe og til sidst fortrinsvis containere, og derefter i flere tilfælde, enten følge med transporten eller flyve over og stå i Letland for at modtage den, så det hele havnede de rigtige steder!

Anne Fraxinus og hendes mor Dora Bendtsen var også tid-

ligt engageret i Murmuiza, hvor der i 30'erne havde været en højskole, som man prøvede at genoplive, men hvor der først og fremmest hurtigt blev skabt en sommer-billedskole for børn, som de og andre medlemmer i foreningen aktivt støttede.

Letlands ambassade nød i mange år godt af Annes arbejdskraft, dels i visumafdelingen, dels til at blive holdt orienteret om, hvad der stod på dansk i danske aviser om lettiske forhold. Og vi andre nød godt af, at Anne i kraft af det arbejde altid kunne hjælpe med kontakter og gode råd i forbindelse med rejser og transporter til Letland.

Udveksling af unge studerende, først og fremmest det at sikre dem opholdssted, når de skulle studere kortere eller længere tid i Danmark, var en hjertesag, både for medlemmer af Foreningen Norden og for mange medlemmer af Foreningen Danmark-Letland og også her var Anne og Dora altid på mærkerne og fik tryllet muligheder frem.

Foreningen skylder Anne rigtigt meget, det er en uvurderlig indsats, der er blevet ydet. Vi er glade for, at vi fortsat kan have dig som medlem, så vi kan trække på din viden og foreningshukommelse.

Vi har sammensat en Lettisk-dansk gave til dig, som, vi håber, vil kunne stå og minde dig om de mange gode år og sjove oplevelser.

TAK Anne

KG

Bestyrelsesfoto 2005

Foreningens generalforsamling 2013

Igen i år var den ombyggede ”Kilden” i Brøndbyøster rammen om Danmark – Letland foreningens generalforsamling. I forhallen havde den lokale musikskole afslutning med medbragt mad. Både voksne og børn så undrende til da Helge Andersen fra bestyrelsen satte den lettiske fane op udenfor vores lokale. Jeg spurgte de nærmest siddende, hvad det var for et flag. Ingen vidste det, men havde dog forslag om en fagforeningsfane!

Ovenstående lille episode fortæller, at der er en del at gøre for vores forening.

26 deltagere var bænket tæt i lokalet under generalforsamlingen. Som sædvanlig var der efter generalforsamlingen smørebrød, lettiske drikkevarer og chokolade. Bestyrelsens medlemmer står for det praktiske med bordopstilling, borddækning, pynt, og efterfølgende afrydning, sådan som det hører til i en ægte NGO.

Som særligt punkt i år kom der 4 unge antropologistuderende for at fortælle om deres månedslange undersøgelse i Letland. Opgaven gik ud på at undersøge forholdet mellem de lettisktalende og de russisktalende folk. De havde været i 4 forskellige lokaliteter med vidt forskellige oplevelser alt efter lokale omstændigheder.

Fortællingen blev levende fulgt af billeder og video og der var en del spørgsmål undervejs.

En rigtig god aften.

Niels Bendix Knudsen

Generalforsamling i Kulturhuset Kilden

torsdag den 18. april 2013 kl. 19.00

26 deltog

Dagsorden

1. Valg af dirigent

Jesper Lundbye blev valgt som dirigent, han konstaterede, at generalforsamlingen var lovligt indvarslet.

2. Formandens beretning

Foreligger skriftligt

Formanden afsluttede beretningen med at læse en takketaale op for Anne Fraxinus, som desværre ikke kunne deltage i mødet på grund af dødsfald i familien. Anne stopper som kasserer efter 20 års arbejde i foreningen.

3. Det reviderede regnskab

Da kassereren var forhindret gennemgik formanden regnskabet, som efterfølgende blev godkendt.

4. Forslag fra bestyrelsen

Ingen forslag

5. Forslag fra medlemmer

Ingen

6. Fastsættelse af kontingent

Kontingentet er uændret

7. Valg af medlemmer til bestyrelsen

Genvalgt blev: Kirsten Gjaldbæk, Anita Vizina Nielsen, Anda Dyrhund-Parbst og i stedet for Anne Fraxinus, som ønskede at udtræde, blev Niels Bendix Knudsen valgt.

8. Valg af to suppleanter til bestyrelsen

Helge Andersen villig til genvalg som suppleant
Gita Gavare Marotis blev nyvalgt som suppleant

9. Valg af revisor

Anita Rand Jørgensen ønsker ikke genvalg, i stedet opstilles Helene Hansen som har sagt ja til at blive valgt, og som revisorsuppleant er valgt Dora Bentsen.

10. Evt.

Helge sagde stor tak til Kirsten for hendes arbejde og hendes kontakter til andre foreninger.

Anda oplyste at 14. juni bliver fejret ved Det lettiske Monument kl. 17.00 og at der 15. juni bliver afholdt Jani fest i Tølløse, ligesom sidste år.

Helge fortalte, at der 31. august og 1. sep. afholdes Mangefoldighedsdage på Prags Boulevard, Amager.

Henrik stillede spørgsmål, om vi gør noget i anledning af at Riga i 2014 er Kultur by.

Anda svarede, at vi godt kunne reklamere om Riga som kulturbby og give nogle gode ideer, lave en folder og give ud .

Ole Petersen annoncerede at fra den 7. august til 13. august ville menigheden fra Nereta i Letland besøge Valby menighederne og om søndagen den 11. august kl. 10.30 ville der være en gudstjeneste i Timotheus Kirken i Valby, hvor alle var velkomne.

Referent Lis Nielsen

Husk at besøge os i teltet ved mangfoldighedsdagen 31.8 eller 1. 9 mellem kl. 12 og 18. Se kalenderen!

Årsberetning 2012-2013

Aflagt ved generalforsamlingen 18. April 2013

Formanden Kirsten Gjaldbæk bød velkommen til de fremmødte og derefter mindedes vi medlem Evy Holmberg, der døde i juli 2012

Kirsten startede med at takke bestyrelsen for dens store indsats og engagement.

Herefter fortalte Kirsten om medlemstallet:

Der har i årets løb være 7 udmeldelser, dels pga. af manglende kontingentbetaling, dels pga. alder og/eller manglende interesse. Vi har i samme periode fået 5 nye medlemmer. Indtil dags dato er der betalt kontingent for medlemskab 2013 fra 16 pensionister, 19 enkeltpersoner, 11 husstande og 1 organisation.

Der mangler fra 9 pensionister, 6 enkeltpersoner, 6 husstande og 6 organisationer

Derudover er der 2 æresmedlemmer.

Det giver 76 medlemskaber, men som det kan ses af tallene, dækker et medlemskab jo hyppigt over flere eller mange personer, så jeg vil undlade at lave en endegyldig opgørelse over hvor mange vi egentlig er i foreningen.

Det har igen været et aktivt år i Foreningen Danmark – Letland.

Allerede i juni 2012 havde vi en interessant udflugt til Immigrant museet i Farum, hvorved vi prøvede at gøre museet opmærksom på de baltiske immigranter i Danmark, både dem der kom i 1940'erne og dem, der kommer nu.

I august kom så årets største begivenhed, vores 20 års jubilæum, som dels blev fejret med et udvidet nummer af vores blad, tak til redaktør og layouter, dels ved en hyggelig sammenkomst på Letlands ambassade, hvor bl.a. Per Nielsen medvirkede ved at præsentere sin nye udgave af "Bjørnedræberen". Stor tak til ambassadøren for husly, for fødselsdagsslagkage og ikke mindst for det fine diplom fra Letlands udenrigsministerium, der takker foreningen for

dens indsats gennem de 20 år. Det var dejligt, at så mange medlemmer, venner og samarbejdspartnere til foreningen var mødt op.

Vi har rigtig mange forskellige samarbejdspartnere, hvilket betyder, at vi kan repræsentere forbindelsen til Letland på mange niveauer og vi kan deltage i interessante arrangementer, som vi ikke ville kunne magte at arrangere alene. Letlands ambassade og ambassadøren er en fast partner i en del sammenhænge, vi er med ved mindedagene ved Monumentet på Vestre Kirkegård, både den 14. Juni og den 18. November, og ved arrangementerne omkring Janifesten, der blev holdt på Tølløse Efterskole den 16. Juni samt Nationaldagsfesten, der blev holdt på KILDEN den 18. November. Her samarbejdes også med Lettisk-Dansk Forening, fra vores bestyrelse er det Anda, der trækker det store læs og Helge der er den ansvarlige ved arrangementer i KILDEN. Den danske ambassade i Riga er en god kontakt, jeg kigger forbi, når jeg er derovre og får en opdatering fra Per Carlsen, han sender hyppigt informationer og billeder, når der sker noget, som kunne interessere os, det ses af og til i Bladet. Og i år fik vi lov at høre hans refleksioner over udviklingen i Letland ved vores arrangement på Københavns Rådhus den 15. Januar.

Det Danske Kulturinstitut sender os regelmæssigt informationer og invitationer. Simon Holmberg, lederen af Riga afdelingen, har spurgt om, at foreningen vil være med at finde interesserede værter, når han sender kor til Danmark, som gerne vil optræde et par gange her. Det er ikke et fast program, men situationer, der opstår, når Kulturinstituttet på samme tid har lidt penge og et interesseret lettisk kor, som gerne vil på en mindre rejse med optræden. Det er vi spændte på at se, hvordan det vil fungere, og vi håber på, at vi i givet fald kan finde medlemmer med de rette kontakter til kirker, plejehjem eller andre, der gerne vil høre lettisk korsang.

Københavns kommune afholder hvert år Internationale

Dage, eller som de nu hedder Mangfoldighedsfest. Vi har været med i en del år, og har orienteret vidt og bredt om Letland, solgt lettisk håndarbejde og haft musikalsk optræden på scenen. Det er et stort arbejde, men det lykkes ved effektiv indsats fra Helge, Lis, Niels, Anda, Anita, Anne Mette, Inta og endnu flere. Vi bliver jævnligt inviteret til diverse arrangementer, afholdt af Københavns kommune om inklusion, mangfoldighed osv. og sender deltagere alt efter, hvad vi kan overkomme. Med hensyn til standen har vi de senere år haft et godt samarbejde med den Estiske forening i København, så vi tog en dag hver, men på den måde sørgede for, at den stand var BALTISK hele tiden.

Rite Højskole er en god ven! Der er en del person-overlap mellem vores forening og højskolens støttekreds, derved er det f.eks. let for os at få smukt håndarbejde, når vi skal bruge det til at vise lettisk særpræg. Vi kan få friske meldinger om, hvordan det egentlig står til ude på landet i Letland. Og vi har jo også været partnere i forskellige projekter. EU-projektet Seniors in Schools blev afsluttet forrige år, men er blevet fulgt op af et nyt, mindre projekt, betalt af Nordisk Ministerråds penge via Nordplus Horizontal programmet, nemlig produktion af en Håndbog, der fortæller, hvordan man kan gennemføre ideen om seniorer i skolen. Lis og Niels er lige nu ved at lægge sidste hånd på vores del af dette projekt.

Vi er medlem hos KUKS (Komiteen for Udlandsforeningers Kulturelle Samvirke) og var i oktober inviteret til årets udstilling i Københavns Rådhus, denne gang var det en plancheudstilling om ny arkitektur. Letland benyttede chancen til på sin planche at reklamere meget smukt for at Riga skal være kulturby i 2014.

Som det tit har fremgået af Bladet er vi også en del af Østersø NGO Netværket, et netværk for foreninger i alle Østersørådets lande, med underafdelinger i hvert land. Den danske afdeling består af ca. 40 danske foreninger, og har tidligere kaldt sig DANFØ, men bruger nu betegnelsen

Østersø NGO Netværk, Danmark. Dette samarbejde har bl.a. givet os mulighed for at deltage i foredragsaftenen "Findes der en Østersøidentitet" med Professor Bernd Henningsen i oktober og mødet "Min tid som spion" med tidl. Generalsekretær i Nordisk Råd, Henrik Hagemann i marts 2013. Møder, som vi ikke kunne have lavet alene, men som blev velbesøgte arrangementer (hhv. 40 og 50 deltagere) i kraft af at der fra mere end 10 forskellige foreninger deltog de medlemmer, der interesserede sig for præcis disse emner. Desuden har Lis, Niels og Kirsten deltaget i årets Østersø NGO Forum i St.Petersborg, hvor der blev lejlighed til at møde og diskutere med engagerede foreningsfolk, også fra Letland. En af de opgaver, vi har haft i forbindelse med NGO-Netværket, var at være med til Baltic Development Forums Summit, der blev holdt i juni ude på Holmen sammen med EU Kommissionens årlige evalueringsmøde om EU Strategien for Østersøregionen og dens virkninger. Baltic Development Forum blev dannet i slutningen af 1990erne (af bl.a. Uffe Ellemann) som et mødested for politikere, erhvervsfolk, forskere og andre beslutningstagere i Østersøregionen og afholder hvert år en stor konference (kaldet Summit) for deltagere fra hele regionen, og i de senere år har man også inviteret nogle repræsentanter fra NGO-organisationer med til disse store møder. I år var det Danmark, der var værtsland, og Kronprins Frederik, der åbnede mødet, inden Helle Thorning Schmidt også bød velkommen. Som NGO-deltagere kunne vi dels deltage i workshops og plenumdebatter, dels var vi med til at passe den stand, som EU Kommissionen havde tilbudt NGO-netværket og betalt leje for blandt alle standene fra de store firmaer og interesseorganisationer i den hal, der blev kaldt "Networking Village", og hvor deltagerne tilbragte en del tid i pauserne for at få nye og andre informationer og ideer. Jeg havde mange interessante diskussioner med erhvervsfolk, der gerne ville høre, hvad en folkelig forening sagde om Letland og om lettisk-danske forbindelser (kulturelle, sociale osv.).

Vores forening står på Baltic Development Forums liste over folk, der bliver indbudt til deres lokale arrangementer her i København, og det giver kontakter og informationer, når jeg deltager i diverse receptioner hos denne organisation. Deres Summit 2013 med erhvervsfolk og politikere skal finde sted i år i slutningen af Maj i Riga. Jeg har haft forskellige samtaler med direktøren om, hvorvidt Foreningen Danmark-Letland aktivt kunne inddrages, men lige nu er det uklart, om det bliver til noget. Jeg deltager fra vores forening som almindelig deltager, repræsenterende NGOerne. Der er brug for, at ikke kun de bonede gulve taler sammen, men at også hverdagen er med.

Vi bruges også stadig til det, jeg nærmest vil kalde rådgivning. Vi havde i efteråret fornøjelsen af at kunne diskutere og planlægge sammen med en gruppe antropologistuderende, som skulle lave feltstudier i Letland. Både Anda og jeg havde stor fornøjelse af den iver, der blev lagt for dagen.

Jeg har holdt forberedende foredrag inden en gruppe skulle rejse rundt i Letland, ja, det er jo en fornøjelse, når tilhørere er så motiverede.

Vi bliver inviteret til ferniseringer og receptioner, og her er Jytte altid parat til at stille op, Aase, som har siddet i bestyrelsen i et år nu, har også været med til at trække dette læs. Henrik Ahnfeldt-Møllerup donerede sidste år en sum penge til Foreningen, hans krav var, at pengenes skulle bruges til udvikling af civilsamfundet i Letland. I bestyrelsen besluttede vi, at pengene skulle tilfalde dels et foreningskursus afholdt i Sigulda af NGO-Centeret, Riga, hvor Anita så også deltog med oplæg om dansk foreningsliv, og Linda Ozolina, et bestyrelsesmedlem fra Rite Højskole var deltager. Dels være støtte til et projekt på Internatskolen for handicappede unge, heriblandt børn med Downs syndrom, i Tukums, hvor svage unge lærer at begå sig og tage del i samfundslivet. Kontakten hertil har vi, fordi Andas mor er underviser på den skole. Dels støtte til et spejdersamarbejde i Sauka, hvor en gruppe danske spejdere i sommeren 2013 skal

arbejde sammen med lettiske unge om at genoprette naturstier til brug for offentligheden. Helge, Aase og Niels er de danske tovholdere på dette projekt.

Det har været en stor glæde, men også en udfordring, at måtte administrere disse beløb. Det har givet os gavnlige diskussioner om, hvad vi egentlig kan udrette og hvor kræfterne skal sættes ind.

Som det vil fremgå af dette, er det et bredspektret virke, der udfoldes i foreningen. Vi håber, at mange medlemmer vil føle sig inviterede og inspirerede af de overvejelser og informationer, som vi fra bestyrelsen videresender. Vi ser også meget gerne opfordringer og ideer fra medlemmerne til nye eller andre aktiviteter.

Vi prøver at få så meget som muligt i Bladet, men der vil også være mere at hente om aktuelle ting, invitationer fra andre aktører, på vores hjemmeside, som Anda bestyrer, og på den mailingliste med 46 adresser, som Anne indtil nu har taget hånd om. Så hvis I har mulighed for at benytte disse medier, så meld jer til mailinglisten eller kig jævnligt på hjemmesiden.

Kirsten Gjaldbæk

Bestyrelsen konstituerede sig således:

Kirsten Gjaldbæk fortsætter som formand

Jytte Helio og Anita Vizina Nielsen

fortsætter som næstformænd

Aase Lundbye blev valgt til kasserer

Lis Nielsen fortsætter som redaktør

Anda Dyrhund-Parbst fortsætter som webmaster

Niels Bendix Knudsen er bestyrelsesmedlem

Helge Andersen er suppleant

Gita Gavare er suppleant

Foreningen Danmark-Letland

Driftsregnskab 2012

		2011
Indtægter:		
Kontingenter	20.000	18.600
Bidrag til foren.	325	1.076
Renter	-	
Møder og arr.	330	
Indsamlet GF	2.090	1.720
Bidrag til jubilæet	300	8.000
International dag	900	
Indtægter i alt	23.945	29.396
Udgifter:		
Kontorhold	500	143
Porto	6.123	6.866
Trykn. af blad	11.284	7.880
Hjemmeside	199	199
Telefon	2.400	2.400
NGO	-	
Gaver	327	95
Ingravering /Grinvalds	1.254	
Rite Højskole	175	175
Generalforsamlingen	1.273	1.287
Gebyrer	300	389
Aktiviteter:		
International dag	54	331
Immigrantmuseumet	500	
20 års jubilæum	2.004	
		(154)
Udgifter i alt	26.393	19.611
Årets resultat	(2.448)	9.785

Status pr. 31.12.2012

Aktiver:

Girokonto, Danske Bank	37.828
Kassebeholdning	1.080

Aktiver i alt **38.908**

Passiver:

Gæld:

Forudbetalt kontingent for 2013	1.750
Skyldige omkostninger	2.029
Henriks gave - Note 1	13.372
Event komiteen - Note 2	5.625
Imp.act EU konference - Note 3	0
Gæld i alt	22.776

Egenkapital:

Overført fra sidste år	18.580
Årets resultat	(2.448)
Egenkapital i alt	16.132

Passiver i alt **38.908**

Foreningen Danmark-Letland

Noter til regnskabet 2012

1. Henriks gave

Indgået i 2012	25.000
Civil Alliance	(5.628)
Tukums Internatskole	(6.000)
rest	<u>13.372</u>

Gave fra Henrik Ahnfeldt-Møllerup, som bestyrelsen for Foreningen Danmark-Letland administrerer og er til brug for NGOarbejde i Letland.

2. Event komiteen

Overført fra sidste år	3.213
Indgået i året	2.412
Afholdte udgifter	*
ny beholdning	<u>5.625</u>

Pengene tilhører Eventkomiteen, der består af repræsentanter fra Foreningen Danmark-Letland, Lattisk-Dansk Forening såvel som Letlands Ambassade og frivillige herboende letter og som organiserer Jani og fejring af 18/11, er i depot hos Foreningen Danmark-Letland.

3. IMP.ACT, EU konference

Overført fra sidste år	12.708
Afholdte udgifter	(12.708)
rest	<u>0</u>

IMP ACT projektet er med støtte fra EU's Grundtvigsmidler administreret af Styrelsen for Universiteter og Internationalisering, sag nr. Vø11-gr-035 og -036. Projektet er afsluttet i marts 2012, hvor regnskabet blev godkendt af bevillende myndighed, og restudbetaling til foreningen skete den 15/3 2012.

---ooo0ooo---

Stenløse, den 26/12 2013

Kasserer: Anne G. Fraxinus

Bilagene og bogføringen er stikprøvevis gennemgået og er sammen med beholdningerne fundet til stede og i orden.

Ålsted, den 26/12 2013

Revisor: Anita Rand Jørgensen

Nyvalgte Gita Gavara

Bladet har bedt nyvalgte suppleant Gita Gavare om at skrive lidt om sig selv:

Jeg er Diva, Mentor & Edutainer, fraskilt mor til 3 (på 8, 11, 16) og er den ældste af 5 søskende. Jeg har boet i Danmark i 17 år. Jeg er født den 26. september 1971 på landet i Letland.

Jeg har fjernet ukrudt i kilome-

tervis, ryddet bjerge af svinemøg, båret tonsvis af kartofler, lavet blodpølser og assisteret ved kalvefødsler.

For at slippe væk fra landbruget tog jeg en beklædningsdesigner- og skrædderuddannelse krydret med militærtimer på russisk. Jeg har lært at samle en Kalashnikov, løbe med gasmaske på og marchere ligeså perfekt som soldaterne ved Kreml i Moskva. Imens jeg tegnede kjoler og læste Karl Marx' utopien, blev jeg valgt som skolens kommunistiske leder og havde en glimrende politisk karriere i sigte.

I januar 1991 var jeg – fuld af patriotisme – med til at bygge barrikaderne i Rigas gader mod sovjetiske tanks.

Riga var fuld af traktorer og lastbiler fra landet, stemningen var revolutionær og spændt på grund af de tre bataljoner af sovjetiske flytropper, der var skjult i Rigas undergrund.

I 1996 kom jeg til Danmark da jeg mødte min (nu exmand), der søgte ansatte til sit firma, hvor jeg fik job. Vi beskæftigede os med international projekt udvikling, finansiering, miljø, offentlig transport og landbrugsudvikling.

I dag arbejder jeg med selvudvikling, jeg hjælper andre til at opnå bedre livskvalitet, selvværd og livsglæde. Jeg holder foredrag/ peptalks, og workshops.

Se mere på www.gitagavare.dk

Østersø-NGO-Forum St. Petersburg

Rusland har formandskabet i Østersørådet (CBSS) i perioden 1. juli 2012 – 30. juni 2013 og derfor fandt årets NGO-Forum sted i St.Petersborg den 16.-17. April 2013.

Efter mange forviklinger, især af økonomisk art, kunne arrangementet endelig løbe af stablen i slutningen af april med over 300 deltagere. Heraf var godt 200 fra Rusland, især fra områderne omkring og nord for St.Petersborg og fra enklaven omkring Kaliningrad, hvilket jo er logisk nok, da det er områder, der grænser op til Østersøen og Østersølande. Konferencensprogene var russisk og engelsk, med simultan oversættelse, så vi sad alle med høre”bøffer” på, og det var virkelig dygtige tolke. Men den store mængde af deltagere, som kun forstod russisk, gjorde det alligevel svært at få gang i small-talken i pauserne eller ved måltiderne. Mange flersprogede deltagere gjorde en stor indsats ved disse uformelle samtaler, så der kunne blive en erfaringsudveksling.

Det overordnede tema for konferencen var: "Tolerance and Cultural Diversity in the region of Baltic Sea" og det blev behandlet både i plenumoplæg og i forskellige workshops. For mange af deltagerne fra lande uden for Rusland var der forud for Forum stor spænding om, hvor åbent der mon ville kunne diskuteres? Ruslands nye NGO-love, der tillader ransagninger og mistænkeliggørelser af NGOer med kontakter og økonomiske forbindelser til udlandet, var et emne, som vi ikke var sikre på, om vi ville få mulighed for at diskutere eller udtale os om.

Åbningstalerne om formiddagen den 16. April var også ret forskellige, fra russisk side var der mange høflige velkomster og også en omtale af Putin, der nærmede sig at kalde ham landsfaderen. Østersørådets Generalsekretær Jan Lundin (fra Finland), lavede et flot diplomatisk skaktræk, da han i sin åbningstale valgte at tale på russisk, så ingen tilstedeværende russer kunne undgå at forstå, hvad han sagde om vigtigheden af samarbejdet rundt om Østersøen, som Rusland er ligeværdig partner i (alle andre samarbejder: EU, Nordisk Ministerråd o.s.v. er Rusland jo ikke medlem af).

Lige efter ham kom så den lettiske parlamentariker Raimonds Vejonis, som er vicepræsident i organisationen Baltic Sea Parliamentary Conference. Han talte til gengæld på engelsk! Hovedbudskabet fra ham var, at NGOer er vigtige for demokratiet, og at NGOer skal have rettigheder. Jeg fik senere en kopi af hans tale og vælger her at citere det afsnit, der tydeligst tilkendegiver holdninger i forhold til det, der sker i Rusland:

These are general observations made some years ago, but I am afraid that many of them are still pertinent. In some cases, we can even suspect that the situation has been aggravated, for instance by the imposition of legislation that restricts international cooperation among NGOs and hampers the possibilities to obtain international funding. Such measures constitute a curtailment of basic democratic rights and freedoms, and should be abolished.

Tydeligere kan en afstandtagen til den russiske lovgivning nok ikke udtrykkes af en nabolandspolitiker.

Det var overraskende, hvor voldsomme diskussionerne blev, i hvert fald i den workshop, der specielt handlede om kulturel diversitet og tolerance. Der kom en del eksempler frem angående statslige repressalier over for alternative NGOers aktiviteter og deres administrationer, men samtidig hidsede andre tilstedeværende russere sig gevaldigt op over disse eksempler og nedgjorde de folk, der stod frem. Vi kunne slet ikke følge med i alle diskussionerne, for når først temperamenterne kogte, var der mange, der ikke ville vente på, at de fik en mikrofon, de råbte bare, men så kunne tolkene i tolkeboksen jo ikke høre, hvad de skulle oversætte... Heldigvis havde vi i den danske delegation flere russiskkyndige, som kunne briefe os andre om, hvad de hidsige ordvekslinger gik ud på!

Ved slutningen af Forum blev der vedtaget en fælles resolution, som kan ses på hjemmesiden bs-ngo.dk. Men det var ikke uden sværds slag! For hvor meget kan man tillade sig

at kritisere sit land i et offentligt papir, der sendes til ministerier og andre organisationer, når man også selv gerne vil overleve? Det mest interessante er nok det, der står i udtalelserne fra de forskellige workshops og det, der faktisk er blevet sagt, både fra talerstol og i diskussionerne.

Det var et flot arrangement, vores russiske samarbejdspartnere havde slidt enormt med at organisere. St.Petersborg viste sig vejrsmæssigt fra den smukke side, og mødet med de mange engagerede deltagere gjorde stort indtryk.

Fra Foreningen Danmark – Letland deltog Niels Bendix, Lis Nielsen og Kirsten Gjaldbæk

KG

Rite Nyt

På Rite Højskole blev der lørdag den 11. maj kl. 15.00 afholdt generalforsamling for 19. gang.

Der var 22 mødt op, heraf 6 danskere og mødet blev afholdt i god ro og orden. Der var lidt færre mødt op end de tidligere år, måske fordi mange letter havde travlt i haverne efter det sene forår og at der var andre arrangement som blev afholdt på samme tid.

Niels Bendix Knudsen blev valgt som dirigent, og Ieva Lase var tolk. Niels Bendix Knudsen startede med at mindes skolens gode ven, Ints Trakins og der blev afholdt 1 minuts stilhed for ham.

Derefter aflagde formanden Mirdza Trakina årets beretning suppleret med billeder. Nata Grinvalde og Lidija Ozolina fortalte om teater- og børnekursus. Herefter blev der aflagt regnskab ved Ritma Vainovska og Judite Nimane og til sidst blev der afholdt valg.

Følgende blev valgt ind i bestyrelsen:

Mirdza Trakina, Nata Grinvalde, Lidija Ozolina, Janina Bicoles fra lettisk side.

Aase Lundbye, Bent Gammelgaard, Lis Hazel Nielsen fra dansk side.

Suppleanter blev Viktorija Seskovska og Winni Østergaard Nielsen

Efter valget var der som sædvanlig lækker mad. Mange forskellige salater og grøntsager lavet af Larisa og Velta.

Derefter blev der spillet op til dans af en litauisk musiker og selvom der var få, dansede konerne med hinanden.

LN

Letter elsker at danse og er dygtige til det, her danser de ældre koner med hinanden til generalforsamlingen, da der er så få mænd

Kursus på Rite Højskole i maj

En af de ældre lokale folk i Rite havde givet udtryk for om ikke de ældre også kunne komme på kursus på højskolen med overnatning og lejrbrøl. Så da vi ved sidste års generalforsamling havde fået doneret 10.000 kr. af Henrik Ahnfeldt-Møllerup, ville vi gerne forsøge det. Fra den 12. maj til den 15. maj, i alt 4 dage afholdtes seniorerkursus på skolen. Vi havde lavet et program med overnatning, men det viste sig hurtigt at der ikke var stor interesse for at overnatte, da det blev til virkelighed.

På førstedagen kørte vi på ekskursion og der var mødt folk fra Nereta, Viesite og Elksni og Druvas op, vi var 22 personer i to små busser. Vi skulle besøge Likteēdarzs, en skæbne have som ligger på en ø tæt ved Koknese. Men først gik besøget til borgen i Krustpils, hvor vi fik en guidet tur og så

et kontor indrettet som i Sovjettiden. Derefter kørte vi til Liepkalni, hvor vi spiste varm middagsmad på terrassen ned til Daugava og så på brødbagning.

Så kom vi til Likteņdarz. Det er en have til minde om fortid, nutid og fremtid. Vi købte et træ, en fyr, vi kunne ikke selv bestemme hvilken slags træ, og derefter gik hele flokken ud og plantede det. Herefter fik vi et nummer 1554 og så kan vi følge træet på internettet. Der var allerede plantet mange træer, og på sedlerne der var ved træerne, kunne man læse at det var til minde om slægtninge i Sibirien. Vi købte også alle en lille sten med vores navn, eller en sten med et navn på en slægtning. Disse sten med navne bliver lagt ned i en vej, som fører ned til et stort amfiteater. Som en af deltagerne sagde, nogle af vore slægtninge har aldrig fået en sten da de døde, nu får de en.

Haven var udbudt som konkurrenceide, og det var en japanner som vandt. Måske var det fordi Japan selv havde mistet mange folk i sin tid ved Hiroshima og Nagasaki fortalte guiden, at så forstod arkitekten, hvad det drejede sig om. Og således sluttede dagen og bussen kørte hjem.

De følgende dage kom der færre seniorer, men kurset blev gennemført og seniorerne gav udtryk for glæde og taknemlighed overfor sponsoren. Det var en start og vi håber at kunne gøre det større og bedre næste gang.

*Niels Bendix Knudsen
Lis Nielsen*

Smånyt

Fotoudstilling i Liepaja

Den 1. juli 2013 kl. 16.00 åbner Åse Elmstrøm sin fotoudstilling i Liepaja i Letland.

Her vil hun vise 30-35 fotografier fra sit ophold som engelsklærer ved Grobina Vidus Skola i Letland i 1993.

Udstillingen åbner i foyen til kulturhuset på Liepaja Rose Square, lige ved turistinformationen.

Hjemmesiden er <http://biedribasnams.lv>

Åse Elmstrøm har desuden udgivet sine Refleksioner over sin tid i Letland og disse er nu ved at blive oversat til lettisk. Vi har i bladet haft uddrag af dem.

Man kan evt. få flere oplysninger hos Åse Elmstrøm på aase@elmstroem.dk

LN

Folketælling

I følge resultaterne af en nylig folketælling i Letland er befolkningstallet dalet med 13 procent i løbet af det første årti af det 21. århundrede som følge af en lav fødselsrate og udvandring. Myndighederne har dog nu besluttet at behandle landets demografiske problem, og håber at tiltrække så mange som 100.000 Letterne tilbage til deres hjemland.

Ruben Martinez, a freelance journalist

For at læse den fulde artikel:

www.neweasterneurope.eu/node/494

Internat skole i Tukums

Foreningen modtog fra Henrik Ahnfeldt-Møllerup en sum penge, som skulle uddeles i Letland til gode formål. Nogle af pengene blev givet til et projekt på Internatskolen i Tukums for handicappede unge, heriblandt børn med Downs syndrom. Kontakten hertil har vi gennem et af vore bestyrelsesmedlemmer.

Fra institutionen kom der brev og billeder, som fortæller om, hvordan pengene er brugt, de skriver blandt andet:

Goddag,

Vi vil hermed gerne fortælle jer, hvad vi har nået at lære i dette semester. Vi vil endnu en gang takke for Jeres støtte, da det har hjulpet os med at afholde forskellige projekter, som børnene har haft gavn af.

På en af vores udflugter i byen, hvor vi lærer at trives i samfundet, besøgte vi en café, hvor vi lærte at bestille maden, betale for den, og samtidig gentog vi lektionen om hvordan

man opfører sig ved et bord på en cafe.

Vi besøgte Tukums Kultur hus, hvor vi så en teater forestilling, som børnene var rigtig glade for. Det var en helt overvældende oplevelse for dem.

Så har vi haft en sikkerhedsdag, hvor byens politiinspektør Inga Dāve holdt et foredrag om sikkerhed til alle skolens elever. Hun viste forskellige billeder samt fortalte blandt andet om sikkerhed på gaden og hvordan man skal opføre sig i trafikken, og hvad man skal gøre, når en fremmed person vil tale med os.

Desuden fortalte hun, hvad man skal gøre, når man er alene hjemme, og hvordan man skal passe på sig selv og hinanden.

Så har vi haft sundhedsdag på skolen.

Vi startede med morgen gymnastik i skolegården. Derefter var der forskellige sundheds foredrag og holdarbejde, hvor vi blandt andet lærte om mund hygiejne, sygdom og hvad man selv kan gøre for at holde sig rask.

redigeret af LN

Sofi Oksanen

Da duerne forsvandt, Sofi Oksanens nye bog

"Da duerne forsvandt" foregår i Estland under og efter 2. Verdenskrig og er en roman om en svindler. Edgar Meos er en historisk karakter, som levede i Estland under skiftende identiteter, og som arbejdede for intet mindre end fem forskellige efterretningstjenester, herunder nazisterne og KGB. I forbindelse med sin research til romanen RENSELSE stødte Sofi Oksanen på denne gådefulde person. Hvordan kunne han opretholde sine løgne? Hvad kom han fra? Havde han en familie? Vidste hans kone, hvem han egentlig var? Sofi Oksanen har skrevet DA DUERNE FORSVANDT med afsæt i Edgar Meos' liv. Det er blevet en åndeløst spændende roman om et smerteligt kapitel af Europas nye historie, en skæbnefortælling og en stor kærlighedshistorie.

I et interview i Politiken den 27. april giver Sofi Oksanen udtryk for at det er de store landes ekspanderende nationalisme, der giver problemer, hun siger, at for dem er nationalisme baseret på at holde andre nede.

Hun fortæller at Rusland på det seneste har opført sig aggressivt overfor Finland. Da mange russiske kvinder rejser ud og bliver gift med vestlige mænd, har man for nylig i medierne oplyst at i Finland risikere de russiske mødre at sociale myndigheder fjerner deres børn og sætter dem i KZ-lejre.

Rusland har en meget lav fødselsrate og bryder sig ikke om at deres kvinder rejser ud og desuden er Rusland bekymret over for meget fri vilje hos sine borgere, mener forfatteren. Så nu hedder det at "Finland tager dine børn", siger hun. Hun mener desuden at forfatterne skal blande sig den offentlige debat, fordi de har en større frihed til at sige tingene end politikerne.

LN

Nyheder fra Latvian Institut

Saeima støtter forbuddet mod at anvende USSR symbolik under festlige arrangementer

Saeima støtter lovforslaget om ændringer til loven om sikkerhed ved offentlig underholdning og festlige arrangementer. Forslaget vil forbyde brugen af sovjetiske og nazistiske symboler, ved offentlig underholdning og festlige begivenheder.

Ændringerne vil bl.a. forbyde brugen af flag, våbenskjolde, hymner og andre symboler, fra USSR, det lettiske SSR og Nazityskland.

Beskæftigelsen stiger, og arbejdsløsheden falder stadig i Letland.

Store vækstrater

Letland har haft en af de største vækstrater i beskæftigelsen i EU i flere år i træk. Den er dybest set drevet af jobskabelsen i Riga og de store byer. I Latgalen er antallet af arbejdspladser ikke vokset i løbet af det sidste år. En del arbejdsløsheds "enklaver" har uændret høj arbejdsløshed. For eksempel, i Baltinava, Vilani og Zilupe kommuner er 26%-29% af den erhvervsaktive befolkning stadig registreret som arbejdsløse.

Der er grund til at tro, at arbejdsløsheden i disse enklaver er af strukturel karakter, for høj arbejdsløshed var karakteristisk allerede i 1990'erne. Det betyder, at en forbedring i Letland i almindelighed, vil være en ringe hjælp for ovennævnte kommuner. Arbejdsløsheds enklaver vil have mere fordel af et særligt beskæftigelsesfremmende program, som er rettet mod specifikke kommuner og udviklet på stedet, med fokus på særlige lokale forhold og faktorer.

Samarbejdet med NGO'erne fortsætter

20.5 afholdt Saeima det årlige møde med NGO Forum:
"Samarbejde. Partnerskab. Udvikling"

Der var 3 arbejdsgrupper:

Nationale udviklingsplaner, EU Strukturfonde og Aktuelle strømninger i social velfærd

Eksporten stiger hurtigere end importen

De foreløbige data viser, at i første kvartal af 2013 var mængden af varer, der udføres steget med 7,7%, men på samme tid var importmængde kun steget med 1,3% i forhold til første kvartal 2012.

Weekend i Riga: 100 Procent Europa til meget rimelige penge

Få inspiration fra Victors rejseblog på internet:

[victortravelblog.com/2013/05/06/weekend-in-riga/ # flere-4763](http://victortravelblog.com/2013/05/06/weekend-in-riga/#flere-4763)

Saeima vedtager bestemmelser om anerkendelse af dobbelt statsborgerskab

Torsdag, den 9. maj vedtog Saeima ændringer til loven om statsborgerskab, der anerkender dobbelt statsborgerskab. Denne store reform af loven om statsborgerskab er blevet udarbejdet gennem næsten to år i tæt samarbejde med eksperter og har haft som mål at udvikle en lov der passer til den nuværende situation og løser de problemer der er akkumuleret gennem de sidste 20 år.

Dombrovskis: Østersø landene bør tale med én stemme

Tirsdag den 7. maj blev premierminister Valdis Dombrovskis og premierminister for Schleswig-Holstein Torsten Albig enige om, at Østersørådet bør udvikle en bedre koordinering af de spørgsmål, som har betydning for hele regionen, og tale med én stemme med deres partnere i Den Europæiske Union (EU) og andre internationale organisationer.

T. Albig bekræftede sin støtte til Letlands ønske om at deltage i Euroen: "Jeg forventer, at Letlands tiltrædelse af euroområdet vil bringe et pust af effektivitet og pragmatisme til den offentlige debat om euroen og dens fremtid.

I øjeblikket dominerer irrationalitet denne debat, "sagde T. Aibig.

IMF forventer en vækst på 4% for den lettiske økonomi i 2013

Letlands stærke økonomiske opsving fortsætter, og økonomien ventes at vokse på en afbalanceret måde med omkring 4% i år, sagde Den Internationale Valutafond (IMF) under sit besøg i Letland 7. maj.

Letland ser europæisk ungdomsgaranti som et redskab til at reducere emigration

Den europæiske ungdomsgaranti er mere end blot et redskab til at bremse arbejdsløshed, det er også en mulighed for at reducere emigration forårsaget af den høje ungdomsarbejdsløshed, sagde Arvils Aseradens, næstformand i udvalget for Velfærd og beskæftigelse.

Den europæiske ungdomsgaranti er et Europa-Kommissionens initiativ, som giver unge 15-24 årige jobtilbud, studier eller praktisk uddannelse senest fire måneder efter registrering af deres arbejdsløshed.

Maj er Imants Ziedonis' måned

Desværre vil fejringen nu være in memoriam da en af nationens helte - digteren og profeten Imants Ziedonis døde for nylig. Han ville være fyldt 80 den 3. maj.

Lettiske komponister vil dominere LNO i 2014

Et væsentligt bidrag til de mange arrangementer i 2014, hvor Riga er Europæisk Kulturhovedstad, vil være den lettiske National Opera (LNO).

Det starter i januar 2014 med en komposition af Richard Wagner: hans første opera (skrevet i Riga) - "Rienzi" i en multi-media opsætning af den danske instruktør Kirsten Dehlholm

De små pensioner kan hæves i Letland uden ændring i budgettet

Premierminister Valdis Dombrovskis fortalte journalister, at det er muligt at hæve de mindste pensioner dette efterår med en indeksering uden ændring i Letlands budget.

Letland har fastlagt sine finanspolitiske mål for de kommende tre år

Letland vil holde sit strukturelle underskud på det offentlige budget på 1 procent af BNP i 2014; og 1 procent af BNP i 2015 og 0,9 procent af BNP i 2016.

Producentpriserne på landbrugsvarer steg 3,5 % i 2012

I forhold til 2011 er producentpriserne på landbrugsvarer steget med 3,5% i 2012

De lettiske banker klarer sig fint

16 lettiske banker og fire filialer af udenlandske banker, der tegner sig for 89% af banksektorens aktiver, lukkede første kvartal 2013 med overskud.

Ved udgangen af marts lå banksektorens likviditet på 58,9% sammenlignet med minimumskravet på 30%.

Indskud i de lettiske banker voksede 0,2% eller 20,3 mio lats i marts.

Mark Rothko vender tilbage til Letland

Af Karina Petersone, direktør i Letlands Institut

Den 24. april fejrede venner af Letland og Mark Rothko på verdensplan hans symbolske tilbagevenden til sit fødested i Daugavpils på det nyligt etablerede Mark Rothko Art Centre.

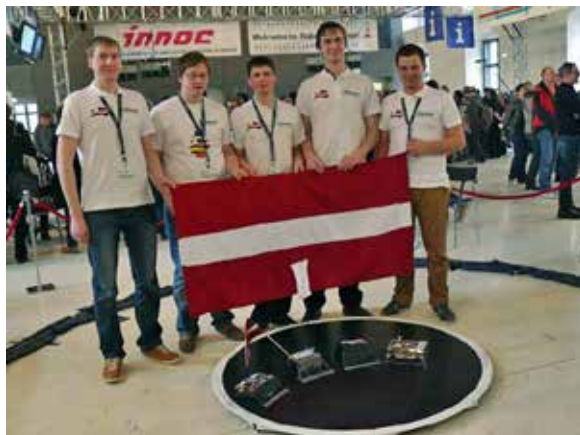
Mark Rothko, grundlægger af den abstrakte ekspressionisme kunstbevægelse, en central figur i den såkaldte New Yorker malerskole i efterkrigstidens Amerika, en

kunstner hvis malerier er uvurderlige, blev født i Daugavpils i 1903, kun for at forlade byen til Amerika i 1913 med sin familie..

<http://latvia.eu/blog/mark-rothko-returns-latvia>

Lettiske Robotter dominerer verdens største konkurrence

Lettiske robotter fortsætter med at dominere verdensscenen

- denne gang i verdens største åbne robot konkurrence “Robogames” i San Mateo, Californien. I Mega Sumo afdelingen fik en robot med navnet “Kurmīš” guld, mens “Gauja” blev placeret på andenpladsen. Den lettiske robot “Tilt” klarede

sig også godt i Mini Sumo.

Baltisk ambition

“Den lille baltiske stat opfylder ubesværet Maastricht-kriterierne” skriver The Economist om Letlands ønske om at indføre euroen.

<http://www.economist.com/news/europe/21576416-latvia-looks-likely-become-euro-zones-18th-member-next-january-baltic-ambition?zid=307&ah=5e80419d1bc9821ebe173f4f0f060a07>

Baltiske parlamentarikere enige om fælles holdning til den fælles landbrugspolitik

Fredag den 12. april underskrev Letland en erklæring om fælles holdning i Østersøstaterne vedrørende reformer af den fælles landbrugspolitik i EU.

Det er et velkendt faktum, at Letland modtager det laveste niveau af direkte betalinger i EU.

De baltiske lande vil i fællesskab opfordre Kommissionen og EU-medlemsstaterne til at fastlægge en fælles landbrugs-

politik, der vil sikre en reel udviklingen af landdistrikterne ved at stille tilstrækkelige midler til rådighed til både direkte betalinger, og udvikling af landdistrikterne, til at indføre retfærdige og lige konkurrencevilkår for alle landmænd i EU, og at sikre, at direkte støtte fra den fælles landbrugspolitik er rettet mod aktive landmænd, der producerer landbrugsprodukter.

Desuden opfordrer vi til at lette dyrkning af landbrugsjord, som i øjeblikket er opgivet i Estland, Letland og Litauen og indførelse af en "grønnere" komponent i de direkte betalinger ved at respektere de eksisterende bidrag til miljømæssig beskyttelse i Estland, Letland og Litauen.

Lav årlig inflation

Den årlige inflation er fortsat på et lavt niveau (0,2%) på årsbasis

Det er den tredje mindste i EU.

Brændstof er faldet med 1,3%, beklædning og sko er til gengæld steget med 7,4%.

Lettisk baby møbelkollektion vinder en Design Award

"Fugl og Bær" kollektionen af baby møbler fra, KUKUU",

designet af Aija Priede vandt den gyldne award i "Design Award 2013"

"Med kollektionen forsøgte vi at finde en balance mellem forældrenes og barnets forståelser af æstetik. Den kombinerer enkel elegance med funktionalitet."

Bank of Latvia udgiver to nye mønter til samlerbrug

Bank of Latvia har udgivet en mønt dedikeret til Rudolfs Blaumanis, en klassiker i den lettiske litteratur. Rudolfs Blaumanis drama, prosa og poesi er mesterværker af lettiske litteratur. De giver en imponerende skildring af det lettiske liv på landet, personerne og måden at tænke på, på et tidspunkt, hvor letterne blev opmærksomme på sig selv som en nation og grunden var lagt til en fremtidig stat.

Lettiske Skærtorsdags traditioner

Skærtorsdag er en kristen helligdag, men letterne kaldte det grønne torsdag og fejrede det på deres egen måde.

<https://twitter.com/LatvianInstitute/status/317235985438109696>

Letland og påske traditioner

Et galleri af traditionelt og kreativt farvede påskeæg på Letlands officielle Facebook side.

<https://www.facebook.com/media/set/?set=a.633259696691542.1073741826.295492690468246&!Type=1>

Opfordring til at sikre eksistensen af et frit og uafhængigt Letland

4. maj opfordrede Solvita Āboltiņa, formand for Saeima, alle til at tænke over grundlaget for eksistensen af Letland og til at tage ansvar for et frit og uafhængigt Letland i fremtiden. Den 21 marts 2013 er der gået præcis 7884 dage siden genetableringen af Letlands uafhængighed.

Letland blev udråbt og anerkendt som stat tilbage i 1918. Vi mistede vores uafhængighed i 1940, men den blev fornyet i 1991.

“Princippet om kontinuitet er en yderst vigtig del af vores stat, det er i vores magt at sikre at vores historie forstås korrekt i overensstemmelse med folkeretten, at forstå at de grundlæggende værdier i vores stat ikke er uigenkaldelig, og deres eksistens er ikke garanteret for evigt.

Men historien viser også, at vores nation er i stand til at overleve mange års besættelse, og kæmpe for vores stat.

Moodys opgraderer Letlands rating til Baa2

De vigtigste drivkræfter for forbedringen ratingen er Letlands "stærke, robuste og afbalancerede økonomiske op-sving, dens positive vækstudsigter, og den markante forbedring i Letlands offentlige finanser."

Lettisk olympisk atlet udvikler spil til iPhones

Den lettiske BMX kører Arturs Matisons har udviklet et nyt motocross spil til Apples mobile enheder kaldet "frygtløs hjul". "frygtløs hjul" handler om den fantastiske følelse af at køre en snavset cykel, overvinde forhindringer, aldrig at give op og frem for alt - at have det sjovt.

Spillet fås for iPhone i Apples App Store. Prisen på, "Wheels Fearless" er \$ 0,99. En iPad-versionen af spillet kan fås samme sted.

Riga som europæisk kulturhovedstad

RIGA forbereder sig på at være den europæiske kulturhovedstad i 2014

Dette er den første video i en serie, der vil vise noget om mulighederne i Riga 2014. Se den på youtube:

<http://www.youtube.com/watch?v=S9FJtQThO8g>

Saeima ændrer lov om bestikkelse

Det lettiske parlament (Saeima) har vedtaget ændringer til loven om virksomhedsskat for at forbedre de retslige rammer for forebyggelse af bestikkelse.

Formålet med disse ændringer er at forhindre kommercielle virksomheder i at nå deres mål ved hjælp af bestikkelse i stedet for fair konkurrence.

En kulturfestival som ingen andre

Af Daina Rudusa, "Riga 2014" projektkoordinator, Letlands Institut

Sang, dans og kultur i alle dens former er en del af det

daglige liv i Letland. Men én begivenhed har en særlig plads i den lettiske kultur - den lettiske landsdækkende sang og danse festival, der finder sted hvert femte år. Den samler omkring 40.000 deltagere - korsangere, dansere, orkestre musikere, små musik ensembler - fra alle samfundslag, fra de største byer til Letlands mindste landsbyer, samt emigrant samfund fra hele verden.

Den første sang og dansefest fandt sted i 1873, ikke en ubetydelig dato, da festlighederne var en vigtig del af den "nationale vækkelse", en proces i udviklingen af den nationale selvbevidsthed som gradvist førte til Letlands uafhængighed, proklameret i 1918. En fortsættelse af disse fester under mange års sovjetisk besættelse spillede en vigtig rolle i bevarelsen af den lettiske kultur og identitet.

Den 25. sang og danse festival finder sted denne sommer, fra 30. juni til 7. juli.

Over 80% af alle offentligt tilgængelige billetter var væk den første dag.

Det er dog uheldigt og bittert at høre om billethamstringen som nogen udnytter til at videresælge billetter til skyhøje priser.

Men jeg vil dog stadig opfordre dig til at komme og deltage i de ca. fyrre mindre gratis arrangementer.

Stemningen i Riga vil være berusende.

Håndplukkede Riga museer

[http://www.gotsaga.com/
review_saga_pics/5669](http://www.gotsaga.com/review_saga_pics/5669)

Foreningen....

Foreningen Danmark-Letlands medlemsblad udsendes til alle medlemmer.

Indlæg og udklip er meget velkomne og sendes til redaktør Lis Nielsen (lis.hazel.nielsen@skolekom.dk). Vi kan ikke love at bringe alle indlæg, ligesom vi forbeholder os ret til at redigere i det indsendte. Vi ser gerne at artikler på engelsk eller lettisk er oversat når vi modtager dem.

Foreningen Danmark-Letland er stiftet i august 1992 i København af en kreds af private personer med interesse for Letland.

Formålet med foreningen er:

På alle måder at styrke og udvikle venskab mellem det lettiske og danske folk, samt oplyse om Letland.

Som medlem af foreningen kan optages enkeltpersoner, husstande, foreninger, virksomheder, kommuner, menigheder, organisationer mv. med interesse for dansk-lettiske relationer.

Foreningen er landsdækkende. De fleste arrangementer finder sted i Københavnsområdet, men der opfordres til lokalt arbejde også andre steder i landet. Hos Fremad Rejser, Vesterbrogade 37, 1620 København V tlf.: 33 22 04 04, får medlemmer af Foreningen Danmark-Letland rabat på rejser til Letland.

Indmeldelse i Foreningen Danmark-Letland sker ved henvendelse/indbetaling til kasserer Aase Lundbye.

Foreningens girokonto er: 07 736 54.

Bankoverførsel via netbank sker til:

Danske Bank, reg. 1551, konto 000 0773 654

Årskontingent:

Enkeltpersoner	250 kr.
Husstande	350 kr.
Unge under 26 og pensionister	175 kr.
Organisationer m.m.	550 kr.

Bestyrelsen

	Kirsten Gjaldbæk Kongstedvej 12 2700 Brønshøj Formand	tlf. 3871 1825 kirsten.gjaldbaek@gmail.com
	Jytte Nørgaard Helio Helleruplund Allé 4 2900 Hellerup Næstformand	tlf. 3962 2922 jytte@helio.dk
	Aase Lundbye Gustav Esmanns Allé 6 2860 Søborg Kasserer	tlf. 39564050 mobil 25320470 aaselundbye@gmail.com
	Lis Nielsen Rosenlundsvej 8 3650 Ølstykke Redaktør	tlf. 4710 0295 lis.hazel.nielsen@skolekom.dk
	Anita Vizina Nielsen Lyngborghave 32 2.TV 3460 Birkerød Næstformand	tlf. 4031 4959 jvizinanielsen@webspeed.dk
	Anda Dyrland-Parbst Horserød byvej 3 3000 Helsingør Webmaster	tlf. 2016 0963 anda.zarane@gmail.com
	Niels Bendix Knudsen Lille Havelsevej 86 3310 Ølsted Bestyrelsesmedlem	tlf. 62512345 mobil 40312345 nbendix@mail.dk
	Helge Andersen Humlemarksvej 17 2605 Brøndby Suppleant	tlf. 4345 7076 ingeoghelge.andersen@gmail.com
	Gita Gavare Strandvejen 242 2920 Charlottenlund Suppleant	mobil 21372318 gita@gitagavare.dk

Nyttige adresser

Letlands Ambassade i Danmark,

Rosbæksvej 17, 2100 København Ø
tlf. 3927 6000, Fax. 3927 6173,
embassy.denmark@mfa.gov.lv
Ambassadør: Gints Jegermanis
Konsul/ambassadens sekretær: Ieva Grube
House Manager: Kaspars Judzis
LIAA(Latvian Investment and Development Agency)
kontakt: Gints Janums
Udenrigsministeriets hjemmeside:
www.mfa.gov.lv/dk/copenhagen

Den Danske Ambassade i Letland,

Pils iela 11, Lv-1863 Riga, Latvia
Tlf. +371 6722 6210, Fax +371 6782 0234,
rixamb@um.dk, www.ambriga.um.dk/da
Ambassadør: Per Carlsen
Konsul/Attaché:
+371 6722 6210 ext. 16 /mob. +371 2612 1002

Det Danske Kulturinstitut i Riga,

Marijas iela 13, K.3, LV-1050 Riga, Latvia
Tlf. +371 67 289 994,
dki@dki.lv, www.dki.lv
Leder: Simon Drewsen Holmberg.

Det Danske Kulturinstitut i København

Vartov, Farvergade 27 L, 2. sal, 1463 Kbh K

Foreningens hjemmeside: www.danmark-letland.dk
Webmaster: Anda Dyrlund-Parbst
Kode til at se seneste numre af bladet: vairalat

KALENDER

Juni

14.6 kl. 17

Mindedag på Vestre Kirkegård

15.6 kl. 15

Sct Hans Fest i Tølløse
i samarbejde med Lettisk-Dansk for-
ening. (Ved samme lejlighed siger vi
farvel til Ambassadør Gints Jegermanis
der stopper som ambassadør i Dan-
mark.) Nærmere oplysninger via hjem-
meside og/eller mail.

Juli

1.7 kl.16

Fotoudstilling i Liepaja ved Åse
Elmstrøm.
Foyen til kulturhuset på Liepaja Rose
Square.

20.7

Andreas Åbling Petersens sommerfest i
Bredebro.
Tilmelding på mail:
aablingpetersen@gmail.com

30.7 - 3.8

International Kokle festival i Limbazi

August

11.8 kl. 10.30

Gudstjeneste i Timotheus Kirken Val-
by.
Besøg fra menigheden i Nereta Letland.
Alle er velkommen.

31.8 og 1.9

Mangfoldighedsdage på Praghs Boule-
vard på Amager fra kl. 12 til 18.

Meld dig til vor mailingliste med aktuelle nyheder
Eller hold dig orienteret via vor hjemmeside

Kakkelovn på Krustpils borg